

LED

Leren

Ervaren

Dialogoog

Leerhuis Harderwijk

seizoen 2022/2023

Inhoudsopgave

blz

1	Wereldvrede­des­dag - Werk­groep Leer­huis & Jeugd­raad PGH	1
2	Profe­ten­stem­men - Thomas Quartier	2
3	Apocriefe boe­ken / Nag Hammadi - Hans Mak	3
4	Afgun­st / Gij zult niet bege­ren.— Rob Com­paijen	4
5	Kaj Munk - Hans Hofstra	5
6	Liturgie van het alledaagse - Rein Bos	6
7	Omgaan met teleurstellingen - Piet Verhagen	7
8	Welkom in het Postcorona-tijdperk- Tjitte Dijkstra	8
9	Meditatief schilderen - Gertie van Dijk - Vermeulen	9
10	Geraakt door de kruisweg - Ben Piepers	10
11	Muziek in de 40-dagen tijd - Hans Mak	11
12	Tien geboden - Klaas Fongers	12
13	Mystiek in Woord en Beeld- Kick Bras	13
14	De poppenspeler van Warschau - Trio Wilde eend	14
15	Excursie Westerborkpad A'dam - Tjitte Dijkstra	15
16	Slavernijverleden, Achteromkijken? - Tjitte Dijkstra	16

Extra informatie:

Lees­groepen	17
Werk­groep Bijbels Hebreeuws	17
Wereldgebeds­dag 2023	18
Boe­ken en sites	19
Aan­mel­den, Vrijwillige bij­drage en Ver­voer	20
Corona­maat­re­gelen	20
Aan­meld­formulier (om in te lever­en)	21
Adres­sen werk­groep­leden	22
Aan­meld­formulier (kopie voor uzelf)	23
Locaties bijeenkomsten	24

LEERHUIS HARDERWIJK

leren & praten
langs de grenzen van
samenleving & cultuur
religie & spiritualiteit

U heeft het nieuwe programma van Leerhuis Harderwijk in handen. Hierin treft u een reeks bijeenkomsten aan over samenleving en cultuur, religie en spiritualiteit. Het programma is laagdrempelig en veelkleurig. Soms serieus; dan weer bevrijdend of vrolijk. Het biedt u een gelegenheid om in contact te komen met anderen en u te verdiepen in bepaalde onderwerpen. U vindt het allemaal als u doorbladerd.

WAT WIL DAT LEERHUIS?

De commissie heeft als doel om met en van elkaar te leren over geloof, geloofsbeleving en spiritualiteit. Het leerhuis brengt mensen dichter bij elkaar, zodat we elkaar met respect kunnen benaderen ongeacht iemands achtergrond of geschiedenis. Dat doen we vanuit een Christelijke overtuiging. Het doel dat we nastreven is verwoord in een memorandum dat u vindt op onze internetsite:

www.leerhuisharderwijk.nl

MEER WETEN?

Bij ieder onderwerp staat een contactpersoon, die u kunt bellen als u meer wilt weten. Het laatste nieuws over de avonden komt u te weten als u zich opgeeft voor onze (gratis) digitale nieuwsbrief. Een mailtje naar info@leerhuisharderwijk.nl is genoeg om op de hoogte te blijven met wijzigingen in het programma. Ook kunt u in Samengeroepen of de digitale nieuwsbrief van PGHarderwijk actuele informatie vinden.

BIJDRAGE

De avonden zijn in principe gratis en voor iedereen toegankelijk. Voor de koffie en thee moet u wel zelf betalen. Dat betekent niet dat er met de organisatie geen kosten zijn gemoeid. U kunt een vrijwillige bijdrage, als blijk van waardering, ter plaatse inleveren om de kosten te dekken. Achterin dit boekje treft u informatie aan over het aanmelden en digitaal overmaken van giften.

De Werkgroep Leerhuis Harderwijk

1 WereldvredeSDag

Wij leven in onrustige tijden. De meesten van ons hebben nooit meegemaakt dat oorlog en geweld zo dichtbij waren. Er is niet alleen wereldwijd veel geweld, maar ook dichterbij in Europa.

Ook in ons eigen land gaan mensen heftig en vijandig met elkaar om. Hoe kunnen wij zo reageren dat vrede dichterbij komt?

Op WereldvredeSDag wordt er een boeiende avond georganiseerd, met de titel: VREDE, Wie Durft?

Wij gaan zien hoe kunstenaars op vrede en geweld reageren, met kunstwerken, schilderijen, cartoons en protestsongs.

Daarna nemen wij de tijd om een paar dilemma's te bespreken.

Bijvoorbeeld: heb je wapens nodig voor de vrede en hoeveel dan?

Wat kunnen wij gewelddoos bereiken?

Wij sluiten de avond af met een creatieve bijdrage waaraan iedereen kan deelnemen.

In samenwerking met de jeugdraad van de PGH maken wij hier een activiteit voor alle leeftijden van. Ook ouders zijn uiteraard welkom! Maak er een familieactiviteit van, of nodig buurkinderen uit om mee te gaan. Jongeren kunnen natuurlijk ook op eigen gelegenheid deelnemen aan deze activiteit.

Organisator:	Werkgroep Leerhuis & Jeugdraad PGH
Contact:	Tjitte Dijkstra
Plaats:	Plantagekerk - zolder
Datum:	Woensdag 21 september 2022
Tijd:	20.00 uur

2 Profetenstemmen

Hoe klinken de profeten van de huidige tijd? In een tijd van crises is deze vraag des te nijpender. Waar halen we het idealisme vandaan? Wat zijn de stemmen voor morgen die de wijsheid van een ver verleden vandaag hoorbaar maken?

Het woord 'profeet' kan in onze cultuur veel dingen betekenen. Iemand heeft een bepaalde uitstraling of een visie waar het in de samenleving naartoe moet.

Maar profetenstemmen staan in de Bijbel nooit op zichzelf. Profeten spreken niet namens zichzelf, maar ontvangen hun boodschap en hebben de gave om deze boodschap te articuleren. Hun wijsheid en charisma zijn een bron van inspiratie en doen een appèl op andere mensen, dwars door de geschiedenis heen. In de spiegel van Bijbelse profetenstemmen zoeken naar eigentijdse geluiden: dat doet broeder Thomas vanavond aan de hand van Bijbelse passages, eigentijdse duiding, verhaal en lied.

Prof. dr. Thomas Quartier osb (1972) is Benedictijner monnik van de Abdij Keizersberg in Leuven; geeft les aan de Radboud Universiteit Nijmegen en aan de KU Leuven en is medewerker van het Titus Brandsma Instituut. Hij is dit jaar uitgeroepen tot Theoloog des Vaderlands.

De entree-prijs is € 4,00.

U kunt deze bijzondere lezing op eigen gelegenheid bezoeken. Indien u anderen wilt laten meerijden of niet over eigen vervoer beschikt, kunt u dat 1 week tevoren aangeven bij de leden van het Leerhuis Harderwijk. We proberen dan iets te regelen.

Inleider:	Prof. dr. Thomas Quartier, Theoloog des Vaderlands
Contact:	Bea Berends (033-2456999 / 06-10477789)
Plaats:	Kruiskerk - Venestraat 44, 3861 BX Nijkerk
Datum:	Dinsdag 18 oktober 2022
Tijd:	20.00 uur

3 Apocriefe boeken/Nag-Hammadi

De kennismaking met de z.g. Apocriefe Boeken in het afgelopen seizoen is goed bevallen. Daarom gaan we ook in november 2022 weer verder met deze stof: soms bizar, soms stichtelijk, soms opbouwend voor je eigen geloofje, soms een aanranding van dat geloofje, maar altijd interessant en steeds opnieuw weer boeiend en leerzaam.

We doen ook dit keer maar een greep. Want het aanbod is en blijft overweldigend.

We concentreren ons nu voornamelijk op de geschriften die boven water, beter gezegd: boven het zand zijn gekomen bij Nag-Hammadi in Egypte (in 1945) en in de groten bij de Dode Zee (1947vv.).

Bekende vondsten zijn: “Het Thomas-Evangelie”, “Het Evangelie der Waarheid” en “De Regel der Gemeenschap” van de religieuze groepering bij Qumran.

In een viertal bijeenkomsten zullen we ons weer onderdompelen in een verre, vreemde wereld die toch anderzijds soms weer vlakbij onze eigen belevingswereld blijkt te kunnen liggen. En als we er net zoveel plezier aan beleven als in het vorige seizoen, dan wordt het wederom een mooie Leerhuiskring!

Zoals gebruikelijk is er tot besluit nog een vijfde sessie waarmee we de gelezen stof muzikaal illustreren.

Inleider:	Hans Mak, emeritus predikant
Contact:	Corrie van der Wal
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Woensdag 2, 9, 16, 23 en 30 november 2022
Tijd:	9.30-11.30 uur

4 Afgunst / Gij zult niet begeren

Wanneer we afgunstig zijn, doet andermans geluk ons pijn. We kunnen het maar moeilijk verdragen dat het die ene collega, teamgenoot, vriend of vriendin, broer of zus goed gaat. Hoewel we er natuurlijk niet trots op zijn, ervaart iedereen weleens afgunst. Gedurende deze avond wil ik met u nadenken over afgunst door drie vragen te stellen.

Ten eerste, wat is afgunst precies? In ons alledaagse taalgebruik spreken we vaker over 'jaloezie'. Is er een verschil tussen jaloezie en afgunst? Zo ja, waarin bestaat dat verschil?

Ten tweede, hoe ontstaat afgunst eigenlijk? Hoe kan het dat we uitgerekend deze persoon zijn of haar geluk niet gunnen? Zijn we in onze tijd juist meer of juist minder vatbaar geworden voor afgunst?

Ten derde, hoe moeten we omgaan met onze afgunst? Moeten we ervan af? Hoe zouden we onze neiging tot afgunst het beste kunnen bestrijden?

Dr. Rob Compaijen is religie-wetenschapper en gepromoveerd filosoof. Hij werkt als onderzoeker aan de Protestantse Theologische Universiteit van Amsterdam. Hij verkent deze thema's door in gesprek te gaan met bekende denkers zoals Aristoteles, Immanuel Kant en Friedrich Nietzsche. Tijdens de bijeenkomst is er natuurlijk gelegenheid om met elkaar over deze thema's in gesprek te gaan.

Inleider:	Rob Compaijen
Contact:	Corrie van der Wal
Plaats:	Regenboog
Datum:	Maandag 7 november 2022
Tijd:	20.00 uur

5 Kaj Munk

De Deense predikant Kaj Munk is een veelzijdige persoon, die minder bekend is dan ds. Dietrich Bonhoeffer. Maar zijn verzet tegen de nazi's en de Jodendeportaties in Denemarken zijn minstens even indrukwekkend. Dit verzet bracht de Duitsers ertoe hem op 4 januari 1944 te liquideren.

We maken eerst kennis met Kaj Munk als dominee en zien hoe hij dit ambt op een geheel eigen wijze uitoefende.

Vervolgens maken we kennis met hem als dichter en schrijver van toneelstukken.

Kaj Munk wordt gezien als de grootste toneelschrijver uit het Noorden tussen de twee wereldoorlogen met bekende toneelstukken als '□ Het Woord', 'Liefde', 'De overwinning' en 'Hij zit aan de smeltkroes' □. Daarnaast schreef hij in de periode 1931- 1944 nog zo'n 600 bijdragen voor Deense dagbladen.

Tenslotte hoort u hoe Kaj Munk in Denemarken uitgroeit tot verzetsman en martelaar en hoe hij met name de kerk oproept om in verzet te komen tegen de Nazi's en de Jodenvervolgingen.

Ds. Hans Hofstra is predikant geweest in diverse gemeenten

Inleider:	Hans Hofstra
Contact:	Roel Raadsen
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Dinsdag 15 november 2022
Tijd:	20.00 uur

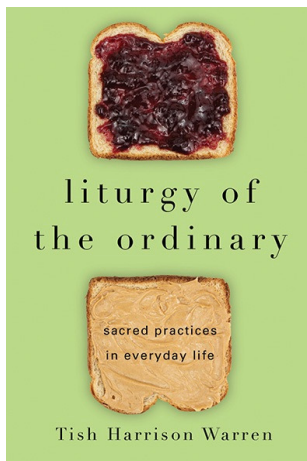
6 Liturgie van het alledaagse

Liturgie is niet enkel de manier waarop we een kerkdienst vormgeven. Liturgie voltrekt zich ook in de gewone dingen van het dagelijks leven. Menig gelovige denkt dat Gods aanwezigheid altijd opvalt of op een bijzondere manier zich voltrekt. Daarbij kun je denken aan een heftige emotionele ervaring, of aan bijzondere daden van dienstbaarheid van iemand als Moeder Theresa, of een groot theologisch inzicht.

Die dingen gebeuren, maar voor de meeste christenen zullen de ontmoetingen met God liggen in kleine dingen.

Die 'kleine dingen' kun je meemaken wanneer je 's ochtends de Bijbel leest, wat misschien helemaal niet zo opwindend voelt wanneer je dat elke dag doet.

Een goed gesprek met een vriend of vriendin kan je ineens het besef geven van 'een schaduw aan je rechterhand'.

Wanneer we dat soort normale dingen als geschenk gaan zien, dan krijgt het leven van elke dag de glans die het daadwerkelijk heeft, namelijk de glans van God. Dat gebeurt ook en zelfs als we geen diepe emoties voelen bij die dagelijkse dingen. Liturgie voltrekt zich juist daar, in dat gewone leven.

Op deze avond laten we ons inspireren door Rein Bos. Ds. Rein Bos is voormalig predikant van o.a. de Gereformeerde kerk in Putten en woont tegenwoordig in Harderwijk.

Inleider:	Rein Bos
Contact:	Roel Raadsen
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Dinsdag 29 november 2022
Tijd:	20.00 uur

7 Omgaan met teleurstellingen

“De kracht van mensen zit in het omgaan met tegenslagen”. Het leven is niet zonder slag of stoot, al zou men dat misschien soms willen. Tegenslagen zijn niet abnormaal, die horen bij het leven. Het punt is evenwel hoe mensen omgaan met tegenslag.

Hoe mensen omgaan met tegenslag zegt iets over hun aard en weerbaarheid. Het zegt iets over hoe ze hun levensovertuiging, geloof, godsdienst of spiritualiteit wel of niet kunnen inzetten.

Je kunt zeggen dat aard, veerkracht, levensovertuiging, en levenservaring bronnen zijn waaruit je put om met tegenslag om te gaan. Tijdens deze lezing zullen we bij deze bronnen stilstaan. We gaan vooral in op de rol die levensovertuiging speelt. Immers, alle godsdienstige en spirituele tradities hebben wel iets te zeggen over de betekenis van en het omgaan met tegenslagen.

Maar het lukt niet altijd. Om de een of andere reden werken die bronnen niet altijd. Misschien omdat je ze niet onderhouden hebt? Tegenslagen worden dan aanleiding tot aanhoudende stress. Daardoor kan iemand gedemoraliseerd raken; wat kan leiden tot lichamelijke en psychische klachten. Door tegenslagen kun je dus echt ziek worden.

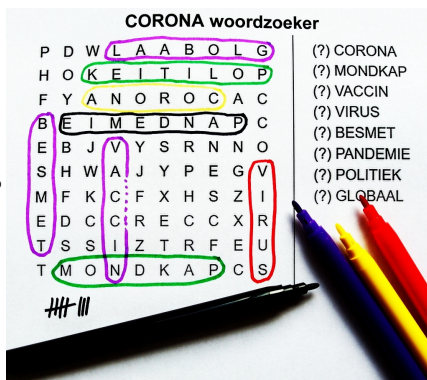
Helpend om te kunnen herstellen zijn familie (relaties), werk, opleiding en (religieuze) gemeenschap.

Piet Verhagen is zowel theoloog als psychiater. Hij kan dit thema vanuit beide disciplines belichten.

Inleider:	Piet Verhagen
Contact:	Bert van Maarleveld
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Dinsdag 17 januari 2023
Tijd:	20.00 uur

8 Welkom in het Postcorona-tijdperk

Tijdens de corona-pandemie heeft iedereen wel nagedacht over onze wereld, onze manier van samenleven en wat onze religies en politieke overtuigingen ermee te maken hebben. Wat gebeurt er op deze planeet? Ging de hele mensheid tijdens het uitbreken van de Corona-crisis met de ogen dicht over een onbewaakt kruispunt?

Filosofen en theologen, maar ook dichters, zangers en beeldend kunstenaars hebben daar ook over nagedacht en dat verwerkt in hun werk.

Wat doet de Corona-crisis met ons? En wat hebben de samenloop met de klimaatveranderingen, maatschappelijke problemen en conflicten voor gevolgen gehad. Versterken de crises elkaar en zorgen ze voor een verdere polarisatie; of wekt het juist hoop: na déze alarmbel weet iedereen dat het anders moet!

Tijdens een bijeenkomst willen we daar eens bij stil staan. Het eerste uur krijgt u een rondleiding, waarin aandacht is voor allerlei inzichten. Meestal serieus, vaak ontroerend, maar soms ook met vrolijkheid en een knipoog.

Na de pauze komt er een papier op tafel met tien duidelijke uitspreken van Beatrice de Graaf, Geert Mak, Tommy Wieringa en andere denkers. Daar praten wij met elkaar over door.

Om in de sfeer te komen, schreven we hierover een artikel, dat u via de internetsite van het Leerhuis kunt downloaden.

Inleider:	Tjitte Dijkstra
Contact:	Tjitte Dijkstra
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Dinsdag 31 januari 2023
Tijd:	20.00 uur

9 Meditatief schilderen

Meditatief schilderen. Iedereen kan dat..... Laat je niet afschrikken door misschien wat minder creatieve vaardigheid.

Bij meditatief schilderen gaat het er om dat je kleuren en vormen spontaan, ofwel intuïtief, laat opkomen naar aanleiding van je eigen gedachten.

Samen zijn we op weg naar Pasen.
Voor iedereen zal dit anders zijn.

Vanavond staan we even stil en laten de bron stromen.

Nieuwsgierig geworden? We zien je graag. Wel even opgeven, zodat we weten welke materialen we moeten

inkopen. Een kleine bijdrage van € 2,00 wordt gevraagd om de materiaalkosten te dekken.

Gertie van Dijk-Vermeulen was voorganger in kerkdiensten in de Protestantse Gemeente Harderwijk.

Inleider:	Gertie van Dijk - Vermeulen
Contact:	Corrie van der Wal
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Woensdag 15 maart 2023
Tijd:	20.00 uur

10 Geraakt door de kruisweg

De kruisweg kent een lange traditie. In veel katholieke kerken zie je de kruisweg langs de muren om te overwegen of bidden. Voor hedendaagse kunstenaars is de kruisweg een vorm om menselijk lijden indringend te verbeelden. De kruisweg confronteert met lijden en dood, ellende en verdriet. Ze brengt je tot verstilling, vooral in de 40-dagentijd. Tegelijk biedt zij in de diepte ook perspectief.

Aan bod komen kunstwerken van:

- Albert Servaes: expressieve houtskooltekeningen uit 1919 uit de Abdij Koningshoeve te Tilburg.
- Aad de Haas: kruisweg geschilderd in 1946-47 voor de kerk van Wahlwiller.
- Barnett Newman: 14 Stations of the Cross: Lema Sabachtani, 1958, National Gallery of Art, Washington DC.
- Ted Felen: kruisweg geschilderd in 1962-1963, waarbij de kunstenaar aandacht heeft voor de gemoedstoestand van de gemartelde Jezus.
- Marijke van Dijk: veertien schilderijen geïnspireerd op de traditionele kruisweg als metafoor voor de levensweg van ieder mens.
- Henri Matisse: kruisweg op de wand van de Rozenkranskapel van Vence in Zuid-Frankrijk; de kunstenaar tekent de staties als een kunstwerk, waarin verschillende lijnen elkaar kruisen.

De voordracht begint met een inleiding over ontstaan en ontwikkeling van de kruisweg. Daarna bekijken we moderne kruiswegstaties van zes kunstenaars. Bij elk van deze staties geeft Ben Piepers een toelichting met aandacht voor hun zeggingskracht en spirituele laag, gevolgd door stilte of klassieke muziek uit de eeuwen. Na de presentatie is er ruimte voor uitwisseling en vragen.

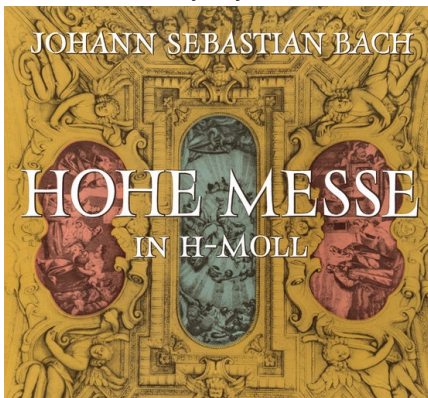
Ben Piepers is theoloog, was pastor in de St. Lucas parochie en heeft zich laten scholen in kijken naar kunst. Hij woont in Wageningen.

Inleider:	Ben Piepers
Contact:	Corrie van der Wal
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Woensdag 22 maart 2023
Tijd:	20.00 uur

11 Muziek in de 40-dagentijd

Al enkele jaren hebben we een leerhuis in de maand maart, dus in de 40-dagentijd, gewijd aan de Passies van Johan Sebebastiaan Bach. Dit keer zou ik samen met belangstellenden willen gaan luisteren naar een ander groots werk van Bach, namelijk zijn Hohe Messe.

We moeten ons wel beperken. Want de Hohe Messe is in alle opzichten een overweldigend stuk muziek, waarin Bach grotendeels de bekende misgezangen van de katholieke mis volgt, maar dan wel op zijn eigen en dus eigenzinnige manier.

In het kader van de 40-dagentijd concentreren we ons op twee onderdelen: het Kyrie en het Credo. Daar hebben we onze handen al aan vol en allebei onze oren hard bij nodig.

We besluiten, zonder commentaar, met de beide laatste onderdelen, het Agnus Dei en het Dona nobis pacem, muziek om stil van te worden, in velerlei opzicht! We beluisteren dat alles natuurlijk in de Veertigdagentijd.

Ds. Hans Mak is emeritus predikant van de PG Harderwijk.

Inleider:	Hans Mak
Contact:	Corrie van der Wal
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Woensdag 29 maart 2023
Tijd:	20.00 uur

12 Tien Geboden

Woorden van bevrijding ?

De Tien Geboden worden al eeuwenlang beschouwd als het fundament voor de joods–christelijke ethiek en cultuur.

Maar de ethische normen zijn in de loop van de tijd nogal veranderd. En hebben ook de theologie en de kerk niet bijgedragen aan een herinterpretatie van de geboden?

Kunnen we de Tien Geboden niet beter uitleggen als: tien woorden van bevrijding; ... als een wegwijzer naar de vrijheid?

Kunnen we bijvoorbeeld: 'gij zult niet doden' ook lezen als: 'als er niet gedood wordt, dan kan ik leven in vrijheid?'

In de traditie van het joodse leerhuis gaan we onder leiding van Klaas Fongers, aan de hand van de 'tien woorden' met elkaar in gesprek. Hoe moeten we deze woorden lezen als woorden die ons die vrijheid geven, waartoe ze geschreven zijn.

Klaas Fongers is prior van priorij de Essenburg.

Inleider:	Klaas Fongers
Contact:	Corrie van der Wal
Plaats:	Catharinakerk
Datum:	Donderdag 13 april 2023
Tijd:	20.00 uur

13 Mystiek in Woord en Beeld

Mystiek is de kunst van het omgaan met het mysterie van God/ het goddelijke.

Mystiek heeft in het christendom tot op de dag van vandaag een belangrijke rol gespeeld. Deze invloed is neergeslagen in teksten, maar ook in beeldende kunst. Daarbij moeten we denken aan schilderijen en beeldhouwwerk, maar ook aan architectuur en glas in loodramen.

Kick Bras heeft hierover een boek gepubliceerd met de titel Oog in oog - Christelijke mystiek in woord en beeld. Hij bespreekt in dit boek de mystieke ervaring, mystieke beelden van God, Christus en de mens, de mystieke weg en de doorwerking van mystiek in maatschappelijke betrokkenheid. Over dit boek gaat deze lezing.

Tijdens de lezing zal de auteur Kick Bras een overzicht laten zien van de kunstwerken die in zijn boek staan afgebeeld, en daar een toelichting op geven. Het ruim geïllustreerde boek zal ook te koop zijn.

Kick Bras (www.kickbras.nl) is emeritus predikant van de Protestantse Kerk en publicist. Hij is als onderzoeker gelieerd aan het Titus Brandsma Instituut te Nijmegen, het wetenschappelijk instituut voor de bestudering van spiritualiteit.

Inleider:	Kick Bras
Contact:	Bert Maarleveld
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Donderdag 20 april 2023
Tijd:	20.00 uur

14 De poppenspeler van Warschau

Het muzikale trio Wilde Eend verzorgt een voorstelling, gebaseerd op het boek “De Poppenspeler van Warschau” van Eva Weaver.

Wij kunnen een ontroerend verhaal verwachten uit een heftige tijd van de moderne geschiedenis: 1939, het begin van de Tweede Wereldoorlog.

Wij beleven mee hoe een joodse tiener in het getto van Warschau probeert te overleven, door als poppenspeler de mensen om hem heen op te beuren.

Hoe overleef je en welke keuzes maak je, als het er op aankomt?

De vreselijke omstandigheden bieden zowel gevaren als kansen in de wisselende perspectieven van vriend en vijand.

Het trio Wilde Eend is landelijk bekend. Wie meer wil weten, kan op hun site kijken: www.wilde-eendproducties.nl

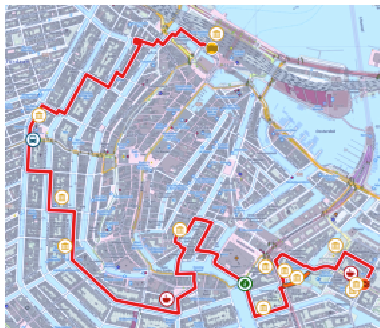
De combinatie van verhaal en muzikale ontroering, lijkt ons goed te passen in de weken tussen Pasen en 4&5 mei.

Deze activiteit organiseren wij in samenwerking met Podium Plantage.

Inleider:	Trio Wilde Eend
Contact:	Tjitte Dijkstra
Plaats:	Plantagekerk
Datum:	Zaterdag 22 april 2023
Tijd:	15.30 uur (N.B: iets vroeger dan gebruikelijk)

15 Excursie Westerborkpad

Dit jaar willen we een bezoek brengen aan het Westerborkpad in Amsterdam. Het Westerborkpad is een langeafstandswandelroute die niet in de eerste plaats voor wandelaars is opgezet, maar voor mensen die zich willen bezinnen op de historische betekenis van de plaatsen waar je langskomt. De route begint bij de Hollandsche Schouwburg in Amsterdam, waar Joden werden samen gebracht voor zij werden weggevoerd naar -vooral- Westerbork. Ook de synagoge van Harderwijk en het Verscholen Dorp bij Nunspeet zijn onderdeel van de gehele route.

De proloog van de wandeling wordt onder leiding van een gids gelopen. Dat is een tocht van 6,5 km. Langs de route staan gebouwen en pleinen die een rol speelden in WO II, zie :

<https://www.wandelnet.nl/wandelroute/1029/Westerborkpad-etappe-00>

Deze activiteit organiseren we samen met de werkgroep Kerk & Israël. De maximale groepsgrootte is 12 personen. De wandeling neemt enkele uren in beslag. Na afloop kan ieder op eigen gelegenheid zijn dag verder invullen. Aan de deelname zijn, behoudens reiskosten die ieder zelf betaalt, geen extra kosten verbonden. Aanmelden per telefoon of mail: info@leerhuisharderwijk.nl

Programma:

We vertrekken om 9.50 uur met de trein vanuit Harderwijk. De reiskosten 2e klas dagretour Amsterdam CS zonder korting zijn € 29,00. De reistijd bedraagt circa 70 min. Bij het station wacht de gids ons op.

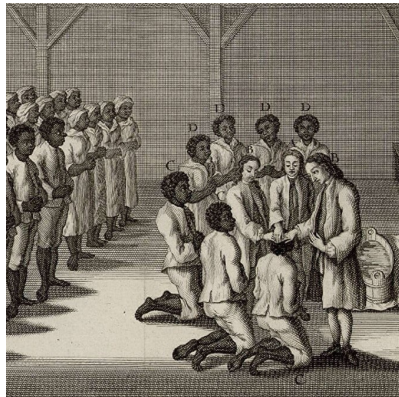
Inleider:	Wim Buitenhuis Kerk & Israel
Contact:	Tjitte Dijkstra
Plaats:	Amsterdam
Datum:	Zaterdag in mei 2023 (zie t.z.t. de nieuwsbrief)
Tijd:	vertrek 9.50 uur vanuit Harderwijk NS-station

16 Slavernijverleden, Achteromkijken?

Al heel wat jaren wordt er intensief en kritisch achterom gekeken. Trots zijn op onze geschiedenis ligt niet meer voor de hand. Oh, zeker: de Gouden Eeuw heeft bijzonder veel moois voortgebracht.

Kerk van Nederland, belijd,
eeuwen ongerechtigheid.
Verre volken knechtten wij,
rassenwaan en slavernij
hielden we om de winst in
stand
met de bijbel in de hand.
Hoofd en Here, zend uw
Geest,
die de diepste breuk
geneest.
ELB 305: 3

Maar vaak leggen wij ook klemtoon op het

onrecht dat de basis vormde tussen de Europese volken en de rest van de mensheid. Veel organisaties, zoals steden, musea en kerken denken hierover na en spreken soms excuses uit over het verleden.

De landelijke Protestantse kerk werkt met de Theologische Universiteit aan een onderzoek: Hoe hebben gelovige christenen het onrecht tussen de volkeren goedgepraat en wellicht met de Bijbel in de hand verdedigd? In de loop van dit jaar wordt het eindrapport gepresenteerd. Kort daarop belegt het Leerhuis een speciale gespreksavond om over de bevindingen eens door te praten.

Inleider:	Tjitte Dijkstra
Contact:	Tjitte Dijkstra
Plaats:	nader vast te stellen (zie nieuwsbrief)
Datum:	nader vast te stellen (zie nieuwsbrief)
Tijd:	20.00 uur

Extra's

Er wordt in Harderwijk nog meer georganiseerd wat interessant is. In verband met mogelijke ontwikkelingen en beperkingen in verband met het Corona-virus kunnen er echter wijzigingen in het programma optreden. Wij houden u via de digitale Nieuwsbrief en via de Website van Leerhuis Harderwijk (www.leerhuisharderwijk.nl) van eventuele programmawijzigingen en aanvullende activiteiten op de hoogte.

Leesgroepen

De meeste avonden van het Leerhuis hebben hetzelfde karakter: er komt iemand die ons bijpraat over een onderwerp. Het kan ook anders, namelijk met een lees- en/of discussiegroep. Zo'n groep komt bij elkaar thuis om samen een boek te lezen of een thema te bespreken. Deze vorm biedt meer mogelijkheden tot verdieping. Bovendien is het een manier om met anderen in contact te komen.

Indien u een thema of boek heeft dat zich leent om met elkaar te bespreken en kunt aangeven waar de bijeenkomsten plaatsvinden etc. dan kunt u dat indienen bij het Leerhuis. Indien wij ons hierin kunnen vinden, kunnen we peilen of daarvoor belangstelling is, en het in onze digitale Nieuwsbrief vermelden.

Werkgroep Bijbels Hebreeuws

Voor wie het Bijbels Hebreeuws beheerst, komt er op dinsdagmiddag een leesgroep samen. Met elkaar lezen zij gedeelten uit de Tenach.

Wie belangstelling heeft kan contact opnemen met Margreet en Gerard Minnaard geminnaard@gmail.com

Wereldgebedsdag 2023

Iedere eerste vrijdag van maart gaat het gebed de wereld rond. In 2023 vindt dit plaats op vrijdag 3 maart 2023. Mits de Corona pandemie dat toelaat wordt op deze dag overal op aarde gezamenlijk gebeden en gezongen. In Nederland gebeurt dat op meer dan 500 plaatsen, waaronder ook in Harderwijk.

Het thema van 2023 is:

"I have heard about your faith". Vrij vertaald: "Ik heb gehoord over je vertrouwen". De Wereldgebedsdag wordt dit jaar georganiseerd vanuit Taiwan.

Het thema is gebaseerd op Efeziërs 1:15-19. Paulus dankte daarin God voor de Efeziërs die hun liefde en geloof leefden, en bad dat ze deze drie waarheden mochten zien: de hoop waartoe God de discipelen heeft geroepen, de rijkdom van Gods glorieuze erfenis onder de heiligen, en de onmetelijke grootheid van Godskracht.

Ook tegenwoordig kunnen we aan deze woorden veel hebben. Ieder mens wordt soms gefrustreerd door moeilijkheden en obstakels; en door alle media-aandacht voor misstanden en ellende, kunnen we onze hoop en geloof in een betere toekomst verliezen. Paulus roept op om onze "hoop en geloof" in Gods koninkrijk en beloften te behouden. Zo herwinnen we onze hoop en vertrouwen om uitdagingen aan te gaan en vooruit te gaan.

De collecte komt ten goede aan projecten in het land waar de liturgie gemaakt is. De aanvang van de viering in Harderwijk en locatie

worden t.z.t. bekend gemaakt via de plaatselijke kerkbladen, kranten en nieuwsbrief van het Leerhuis.

Contactadres: Ina Lobensteijn, wimenina@versatel.nl of tel. 432186.

Boeken en sites

Ook vorig jaar wezen we in het programmaboekje al op een aantal interessante boeken en internet sites waar u inspiratie kunt opdoen. De werkgroep Leerhuis Harderwijk geeft ook dit keer enkele tips.

Bijbelblog PThU

De protestantse theologische universiteit heeft een bijbelblog, waarop iedere twee weken een nieuwe aflevering verschijnt.

De bijbelwetenschappers van de PThU willen een breed publiek bekend maken met ontwikkelingen in het bijbelonderzoek." Zeer aanbevolen! Kijk op: [Pthu Bijbelblog](http://PthuBijbelblog)

VOLZIN

Wie kent het tijdschrift VOLZIN niet? De inhoud past goed bij wat leerhuizen doen: Religie&Zingeving / Opinie&Debat, enz. Je kunt VOLZIN op papier lezen, maar de website is ook de moeite waard: <https://volzin.nu/>

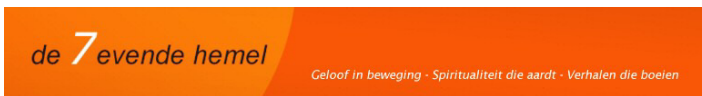
NieuwWij

Jij hebt geen tijd om naar een Leerhuisactiviteit te komen? Dan biedt het internet een mogelijkheid om grenzen te verkennen tussen samenleving en cultuur, religie en spiritualiteit. Op de site: www.nieuwwij.nl tref je een schatkamer aan. De naam spreekt voor zich.

Zevende Hemel

Zevende hemel is een netwerk van creatieve mensen die geloof in beweging zetten, door middel van verhalen, bibliodrama, bibliodans, spelvormen en retraites.

www.7evendehemel.nl/

Aanmelden, Vrijwillige bijdrage en Vervoer

Voor het maken van afspraken met inleiders en locatiebeheerders is het prettig te weten hoeveel mensen verwacht worden. Wij stellen het op prijs als u zich tevoren telefonisch of via email aanmeldt bij de contactpersoon. Als u uw naam, adres, telefoonnummer en/of email-adres opgeeft, berichten wij u zodra er programma-wijzigingen optreden.

Achter in dit boekje zijn formulieren opgenomen: één voor uzelf, en één om uit te knippen en in te leveren. We stellen het op prijs als u het formulier vóór 1 oktober inlevert bij Ria Kornet. U kunt het formulier ook scannen en toesturen via email naar info@leerhuisharderwijk.nl.

NB: Wij rekenen geen toegangsprijs voor het bijwonen van de bijeenkomsten. Dat betekent niet dat er geen kosten aan zijn verbonden. U kunt een vrijwillige bijdrage overmaken op IBAN NL77INGB0004010845 ten name van Leerhuis Harderwijk, met vermelding: "Leerhuis Harderwijk – vrijwillige bijdrage 2022/2023"; of u kunt een bijdrage in de collectebus doen.

Indien u niet beschikt over eigen vervoer en toch een bijeenkomst wenst bij te wonen, kunt dat tenminste 1 week tevoren kenbaar maken bij de contactpersoon. We kijken dan of er een oplossing is.

Coronamaatregelen

Het Corona-virus heeft zijn gevolgen voor veel activiteiten. Wij gaan er vanuit dat groepsactiviteiten onder voorwaarden mogelijk zijn, mits iedereen de voorzorgsmaatregelen treft en zich aan de richtlijnen houdt. Dat houdt mogelijk in: dat u een (schoon) mondkapje draagt, tenminste 1,5 meter afstand bewaart tot anderen, uw handen tevoren ontsmet en zo min mogelijk aanraakt.

U dient bij binnenkomst uw naam, adres en telefoonnummer en/of email-adres op een presentielijst op te geven, en zich te houden aan de aanwijzingen van degene die de activiteiten coördineert.

Indien u verkouden bent, ziek bent of koorts heeft verzoeken wij u om thuis te blijven. Indien u zich heeft aangemeld en door onvoorziene omstandigheden bent verhinderd, vragen wij u om dat telefonisch of per email door te geven aan de contactpersoon. We houden er dan rekening mee.

Als u binnen 2 weken na het bezoek van een bijeenkomst Coronaklachten krijgt, verzoeken wij u om dat door te geven.

Aanmeldformulier – om in te leveren

Naam:

Adres:

Telefoonnummer:

e-mail :

Informatie per e-mail gewenst:ja/nee.....

1 - Wereldvrededag	Woensdag 21 september 2022	Plantagekerk (zolder)	
2 - Profetenstemmen	Dinsdag 18 oktober 2022	Kruiskerk -	
3 - Angeriefte boeken / Nag Hammadi	Woensdagavond 2, 9, 16, 23 en 30	Plantagekerk	
4 - Afkomst / Gij zult niet hagenen - Reb	Maandag 7 november 2022	Regenboog	
5 - Kai Munk	Dinsdag 15 november 2022	Plantagekerk	
6 - Liturgie van het allerdaagse	Dinsdag 29 november 2022	Plantagekerk	
7 - Omgaan met teleurstellingen	Dinsdag 17 januari 2023	Plantagekerk	
8 - Welkom in het Pastorena-tijdperk	Dinsdag 31 januari 2023	Plantagekerk	
Wereldgebedsdag 2023	Vrijdag 3 maart 2023	zie media	
9 - Meditatief schilderen	Woensdag 15 maart 2023	Plantagekerk	
10 - Geroekt door de kruiswaa - Ben	Woensdag 22 maart 2023	Plantagekerk	
11 - Muziek in de 40-dagen tijd	Woensdag 29 maart 2023	Plantagekerk	
12 - Tien geboden - Woorden van	Donderdag 12 april 2023	Catharinakerk	
13 - Mystiek in Woord en Beeld	Donderdag 20 april 2023	Plantagekerk	
14 - De nonnenpaler van Warschau	Zaterdag 22 april 2023	Plantagekerk	
15 - Evareia Westerborknad Amster-	Zaterdag in mei 2023	Amsterdam	
16 - Slavernijverleden - Achteromkii-	nader vast te stellen	Nader vast te stellen	

= aantal deelnemers

Werkgroepleden:

Tjitte Dijkstra

Van Heemskercklaan 75, 3843 XP, Harderwijk

Telefoon: +31 (0)6 1970 1736

tjittedijkstra@solcon.nl

Ria Kornet

P.C. Hooftplein 49, 3842 HD, Harderwijk

Telefoon: 416792

geriko@solcon.nl

Bert Maarleveld

Ganzekamp 3, 3848 BE Harderwijk

Telefoon: 06-51793327

anmaarleveld@gmail.com

Roel Raadsen

Fazantlaan 2, 3847 LH, Harderwijk

Telefoon: 424452

Corrie van der Wal

Vollenhovemeen 15, 3844 NC, Harderwijk

Telefoon: 06-51193120

cwalmeer@gmail.com

Informatie Leerhuis Harderwijk

Nadere informatie over het Leerhuis Harderwijk en het programma treft u aan op: www.leerhuisharderwijk.nl.

U kunt zich aanmelden voor onze nieuwsbrief. Via de nieuwsbrief ontvangt u actuele informatie over de bijeenkomsten en houden wij u op de hoogte van eventuele programmawijzingen en Coronamaatregelen.

Aanmeldformulier – kopie voor u zelf

Naam:

Adres:

Telefoonnummer:

e-mail :

Informatie per e-mail gewenst:ja/nee.....

1 - Wereldvrededag	Woensdag 21 september 2022	Plantagekerk	
2 - Profetenstemmen	Dinsdag 18 oktober 2022	Kruiskerk -	
3 - Angerijke boeken / Nieuw	Woensdagavond 29 & 16 23 en 30	Plantagekerk	
4 - Afkomst / Gij zult niet haag-	Maandag 7 november 2022	Regenboog	
5 - Kai Munk	Dinsdag 15 november 2022	Plantagekerk	
6 - Liturgie van het allerdaagse	Dinsdag 29 november 2022	Plantagekerk	
7 - Omgaan met teleurstelling	Dinsdag 17 januari 2023	Plantagekerk	
8 - Welkom in het Postgeen-	Dinsdag 31 januari 2023	Plantagekerk	
Wereldgebedsdag 2023	Vrijdag 3 maart 2023	zie media	
9 - Meditatief schilderen	Woensdag 15 maart 2023	Plantagekerk	
10 - Geroekt door de kruiswag -	Woensdag 22 maart 2023	Plantagekerk	
11 - Muziek in de 40-dagen tijd	Woensdag 29 maart 2023	Plantagekerk	
12 - Tien geboden - Woorden	Donderdag 13 april 2023	Catharinakerk	
13 - Mystiek in Woord en Beeld	Donderdag 20 april 2023	Plantagekerk	
14 - De poppenspeler van Warschau Trio Wilde Eend Trio Wilde eend	Zaterdag 22 april 2023	Plantagekerk	
15 - Excursie Westerborkpad	Zaterdag in mei 2023	Amsterdam	
16 - Slavernijverleden - Achter-	nader vast te stellen	Nader vast te	

= aantal deelnemers

